

Podpůrné služby v letech 2001 až 2009

Jiří Strnad

vedoucí skupiny Obchod se systémovými službami, ČEPS, a.s., Elektrárenská
774/2, 101 52 Praha 10, tel. +420 267 10 47 59, email: strnad@ceps.cz

Úvod:

ČEPS poskytuje systémové služby na úrovni PS České republiky. Pro zajištění systémových služeb obstarává ČEPS podpůrné služby (dále PpS), které na své náklady a svým jménem nakupuje od poskytovatelů PpS, kteří k tomu mají technické podmínky a splňují zásady Pravidel provozování přenosové soustavy (dále Kodex PS). ČEPS tak zajišťuje bezpečné a spolehlivé provozování elektrizační soustavy dle licence uvedené níže, při dodržování podmínek a standardů definovaných obecně závaznými předpisy, dalších standardů nezbytných pro provoz elektrizační soustavy a závazků a standardů, které přijala při propojení elektrizační soustavy s UCTE a pravidel mezinárodní spolupráce. Tyto činnosti zajišťované ČEPS jsou činnostmi regulovanými Energetickým regulačním úřadem (dále ERÚ).

Cílem této prezentace je seznámit účastníky konference s jednotlivými nakupovanými službami PpS, s cíly ČEPS, které sleduje při nákupu PpS a s možným vývojem na trhu PpS, který ČEPS očekává. Prezentace je rozdělena do tří samostatných částí, kde v první části popisují právní rámec, ve které v současné době ČEPS existuje a vyjmenovávám základní kategorie PpS spolu s jejich statistikou za období (2001 až 2004). V druhé části se věnuji regulační energii a jednotlivým možnostem vzniku této regulační energie. Dále zde uvádím příklady o velikosti a ceně regulační energie v extrémních případech. Třetí část mé prezentace je věnována druhému regulačnímu období (2005 až 2009) a vývoji, který ČEPS na trhu PpS očekává v následujících letech.

Definované kategorie PpS

Nakupované podpůrné služby

A. Podpůrné služby na konkurenčním trhu

- Primární regulace
- Sekundární regulace
- Terciární regulace kladná
- Terciární regulace záporná
- Rychle startující záloha
- Dispečerská záloha
- ZSV_30
- VSR (Vltava)

DOHODA, VŘ, DT PpS

VŘ, smlouva

B. Podpůrné služby lokálního charakteru

- Regulace napětí a jalových výkonů
- Start ze tmy
- Ostrovní provoz

Přímá smlouva

C. Výpomoc ze synchronně pracujících soustav

Smlouva se sousedním TSO

D. PpS na straně spotřeby (ZZ)

Cíle společnosti ČEPS při nákupu PpS

1. Zajištění kvality a spolehlivosti dodávky elektřiny na úrovni PS v souladu se standardy definovanými v Kodexu PS, a to zejména při stanovení objemu požadavků na PpS a při stanovení podílu služeb zabezpečovaného smlouvami.
2. Minimalizace nákladů na zajišťování SyS při stanovení podílu služeb zajišťovaných smlouvami a stanovení kritérií výběru záloh
3. Minimalizace nákladů účastníků trhu spojených s vyrovnáním odchylek

Způsob obstarání regulační energie

Aktivace PpS

Při aktivaci služeb SR, TR, QS, DZ, ZSV_30, atd. dochází k vyrobení elektrické energie, která je ČEPS prohlášena za regulační energii. Množství poskytnuté regulační energie spolu s přiřazením marginální ceny regulační energie za všechny poskytovatele PpS předá ČEPS OTE, která je zodpovědná za zúčtování odchylky. Poskytovatel PpS svojí nabídkovou cenou regulační energie určuje jak často chce, aby byl aktivován.

Regulační energie ze zahraničí

Regulační energie ze zahraničí vzniká v případě, že ČEPS využije svého práva nakoupit regulační energii ze zahraničí nebo aktivuje regulační zálohu ze zahraničí nebo využije havarijní smlouvy, které má uzavřené s některými sousedními TSO.

Vyrovnávací trh

Od 1.1.2004 mají subjekty zúčtování možnost účasti na vnitrodenním a vyrovnávacím trhu. ČEPS jako jediný nakupující na vyrovnávacím trhu má na tomto trhu možnost nákupu regulační energie.

II. Regulační období

**Druhé regulační období
(2005 - 2009)**

- nevykupování DZ - šestihodinové
- havarijní smlouvy se sousedními TSO 400 MW

EON 200 MW garantované
 Slovensko 100 MW garantované
 VET 100 MW negarantované

} podepsáno

- Spolupráce v Evropě (vznik jednotného trhu s PpS)
  - ochota
  - existence stejných služeb
  - vznik stejných pravidel nákupu PpS

